

27.01. 7-Б (2 урок) укр.мова Добровольська В.Е.

Твір розповідного характеру в художньому стилі про виконання улюбленої справи

Стили мовлення			
Назви стилів	Сфера спілкування	Види висловлювань	Мовні засоби
Розмовний	У побуті	Бесіди (діалоги) на побутові теми, листи до близьких людей	Побутова лексика; звертання; пестливі слова; неповні речення
Науковий	Наука і техніка; освіта	Наукові статті, лекції, доповіді, навчальна література	Терміни, схеми, таблиці, графіки; складні синтаксичні конструкції
Офіційно – діловий	Офіційно-ділові стосунки, законодавство	Закони, угоди, ділові папери (заява, автобіографія, доручення, протокол, довідка, оголошення, звіт)	Канцелярська лексика; гранично точний виклад, чітко регламентовані розміщення і будова тексту
Публіцистичний	Громадсько-політичне життя, суспільно-культурна діяльність	Газетні та журнальні статті, лекції, виступи, диспути	Суспільно-політична лексика, емоційно забарвлені слова, риторичні запитання
Художній	Література, різні види мистецтва, культура.	Оповідання, повісті, романи, п'єси, вірші	Тропи(епітети, порівняння, метафори); емоційно-експресивна лексика

Стильові особливості опису процесу праці Трудові дії, про які йдеться в тексті наукового або ділового стилів, стосуються не конкретної, а будь – якої особи; не вказано й час дії; використовуються дієслова 3-ої особи множини. Така розповідь має характер інструкції, її мета – передати певну інформацію про процес праці, конкретні рекомендації щодо її виконання. Опис праці в художньому стилі образний, емоційний, використовуються художні засоби, тому виникає певне ставлення до процесу праці, до виконавця та результату.

Порівняй

Стилi мовлення	Мета	Стилістичні особливості
Науковий опис процесу	Передати конкретні узагальнені відомості про те, як потрібно виготовляти той чи інший продукт. Розповідь має характер інструкції, позбавлена емоційності, слова вживаються в прямому значенні	Часто використовуються поєднання слів можна, треба, необхідно, слід з неозначеною формою дієслова.
Діловий опис процесу	Названі трудові операції стосуються не конкретного виконавця, а особи узагальноної, тому назва виконавця найчастіше відсутня, вживаються дієслова 3 ос. множ.	Мається на увазі, що так роблять усі й завжди.
Художній опис процесу	Викликати певне ставлення і до самої праці, і до її виконавця	розповідь образна, емоційна, вживаються художні засоби, оцінні слова, що передають ставлення до людини, до зробленої нею роботи

План твору про процес праці

1. Чому я взявся (постійно берусь) до цієї роботи.
2. Наскільки потрібною (цікавою) є для мене ця праця.
3. Як я готувався (щоразу готуюсь) до роботи (добір матеріалів, інструментів, створення певних умов, з ким радився, що читав).
4. З чого я розпочав (завжди розпочинаю) працю.
5. Які трудові операції в якій послідовності виконував (виконую).
6. Чим завершилася (завершується) моя робота.
6. Чи задоволений я (був, зазвичай буваю) тим, що вийшло.

Рекомендовані слова для вживання у творі

Процес праці працювати, трудитися, робити, майструвати, творити, виробляти, виготовляти, зводити, споруджувати.

Послідовність дій спочатку, перш за все, передовсім, насамперед, потім, після того, після цього, тепер, зараз, нарешті, насамкінець, наостанок.

Якість роботи (як?) наполегливо, старанно, зосереджено, невтомно, не покладаючи рук, уміло,

майстерно, легко, абияк, активно, ліниво, чесно, по-новому, по-старому, творчо, успішно, систематично, періодично, напружено, весело, швидко, мляво, повільно.

Рухи вправні, швидкі, енергійні, сильні, повільні, плавні, легкі, красиві, виразні, ритмічні, точні, відточені, чіткі, розмірені, впевнені, обережні, незграбні, поспішні, різкі, метушливі, невмілі.

Робота як діяльність (заняття) бездоганна, зразкова, легка, важка, цікава, нецікава, творча, дружна, злагоджена, безперебійна, ритмічна Робота(продукт праці, виріб, твір) оригінальна, талановита, цікава, майстерна, тонка, груба.

Домашнє завдання.

Написати твір на одну із запропонованих тем, скласти план до свого твору.

Орієнтовані теми:

Душу я у вишивку вкладаю

Як я створюю прикраси з бісеру

Як ми збирали урожай яблук.

Шпаківня..

Моя улюблена страва.

Бабусині пиріжки.

Як я пекла торт.

Мама шиє.

Млинці.